

REHABILITACJA

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e	Klinika Rehabilitacji 1M6 Narodowy Instytut Geriatrii Reumatologii i Rehabilitacji Im. Prof. Eleonory Richter Ul. Spartańska 1 02-637 Warszawa Tel. 226790403 e-mail: klinreh@wum.edu.pl http://rehabilitacja.wum.edu.pl/
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Beata Tarnacka
Koordynator przedmiotu	Lek. Hanna Heretyk-Grabowska
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Lek. Hanna Heretyk-Grabowska
Prowadzący zajęcia	Dr hab. n. med. Beata Tarnacka Prof. NIGRiR Dr n. med. Barbara Dobies-Krześniak Lek. Hanna Heretyk-Grabowska Lek. Iana Andreieva Lek. Justyna Jaworowska Mgr specj. fizjoter. Katarzyna Kowalik Mgr spec. Fizjoterapii Arkadiusz Komorowski dr Justyna Wiśniowska Mgr Marcin Kożuchowski

	Mgr Natalia Salata Dr Daniel Szewczyk Mgr Marta Szyszko Mgr Anna Trzaska
--	---

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	Rok V, sem. IX i X		Liczba punktów ECTS 1
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)		10	0,2
ćwiczenia (C)		20	0,6
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		5	0,1
e-learning (e-L)		5	0,1

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zrozumienie istoty i celu rehabilitacji
C2	Zdobycie podstawowych umiejętności diagnostyki i leczenia w zakresie rehabilitacji medycznej

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	

A.W2.	budowę ciała ludzkiego w podejściu topograficznym (kończyny górna i dolna, klatka piersiowa, brzuch, miednica, grzbiet, szyja, głowa) i czynnościowym (układ kostno- stawowy, układ mięśniowy, układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy, układ moczowy, układy płciowe, układ nerwowy i narządy zmysłów, powłoka wspólna);
A.W3.	stosunki topograficzne między poszczególnymi narządami;
B.W9.	Fizyczne podstawy wybranych technik terapeutycznych, w tym ultradźwięków i naświetlań;
B.W23	Mechanizm starzenia się organizmu
B.W24	podstawowe ilościowe parametry opisujące wydolność poszczególnych układów narządów, w tym zakresy norm i czynniki demograficzne wpływające na wartość tych parametrów
B.W28.	Możliwości współczesnej telemedycyny jako narzędzia wspomagania pracy lekarza;
D.W1.	Społeczny wymiar zdrowia i choroby, wpływ środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) i nierówności społecznych oraz społeczno-kulturowych różnic na stan zdrowia, a także na rolę stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych.
D.W2.	Społeczne czynniki wpływające na zachowania w zdrowiu i w chorobie, szczególnie w chorobie przewlekłej.
D.W4.	Postawy społeczne wobec znaczenia zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe, a także koncepcje jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia;
D.W8.	funkcjonowanie podmiotów systemu ochrony zdrowia i społeczną rolę lekarza;
D.W9.	Podstawowe psychologiczne mechanizmy funkcjonowania człowieka w zdrowiu i w chorobie;
D.W10.	rolę rodziny pacjenta w procesie leczenia;
D.W11.	Problematykę adaptacji pacjenta i jego rodziny do choroby jako sytuacji trudnej oraz do związanych z nią wydarzeń, w tym umierania i procesu żałoby rodziny;
D.W14.	Zasady promocji zdrowia, jej zadania i główne kierunki działania, ze szczególnym uwzględnieniem znajomości roli elementów zdrowego stylu życia;
D.W15.	zasady motywowania pacjenta do prozdrowotnych zachowań i informowania o niepomyślnym rokowaniu;
D.W18.	Zasady pracy w zespole;
D.W23.	Podstawy medycyny opartej na dowodach;
E.W1.	Uwarunkowania środowiskowe i epidemiologiczne najczęstszych chorób;
E.W3. pkt 8, 11	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób dzieci: 8) mózgowego porażenia dziecięcego, zapaleń mózgu i opon mózgowo- rdzeniowych, padaczki, 11) chorób tkanki łącznej, gorączki reumatycznej, młodzieńczego zapalenia stawów, tocznia układowego, zapalenia skórno-mięśniowego;
E.W7. pkt 7	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w odniesieniu do najczęstszych chorób wewnętrznych występujących u osób dorosłych oraz ich powikłań: 7. chorób reumatycznych, w tym chorób układowych tkanki łącznej, układowych zapaleń naczyń, zapaleń stawów z zajęciem kręgosłupa, chorób metabolicznych kości, w szczególności osteoporozy i choroby zwyrodnieniowej stawów, dny moczanowej;
E.W8.	Przebieg i objawy procesu starzenia się oraz zasady całościowej oceny geriatrycznej opieki interdyscyplinarnej w odniesieniu do pacjenta w podeszłym wieku.

E.W13.	podstawowe zespoły objawów neurologicznych;
E.W14. pkt 2, 6, 7, 8, 9	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach układu nerwowego, w tym: 2) chorobach naczyń mózgu, w szczególności udarze mózgu, 6) chorobach jąder podstawy, w szczególności chorobie Parkinsona, 7) chorobach demielinizacyjnych, w szczególności stwardnieniu rozsianym, 8) chorobach układu nerwowo-mięśniowego, w szczególności stwardnieniu bocznym zanikowym i rwie kulszowej, 9) urazach czaszkowo-mózgowych, w szczególności wstrząśnieniu mózgu;
E.W29.	zasady leczenia bólu, w tym bólu nowotworowego i przewlekłego;
E.W30.	Pojęcie niepełnosprawności i inwalidztwa
E.W31.	Rolę rehabilitacji medycznej i metody w niej stosowane
E.W32.	Podstawowe zagadnienia profilaktyki oraz zasady postępowania w przypadku eksplozji zawodowej na czynniki niebezpieczne i szkodliwe;
F.W13. pkt 6	przyczyny, objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w przypadku najczęstszych chorób ośrodkowego układu nerwowego w zakresie: 6. chorób kręgosłupa i rdzenia kręgowego;
G.W1.	Metody oceny stanu zdrowia jednostki i populacji, różne systemy klasyfikacji chorób i procedur medycznych;
G.W2.	Sposoby identyfikacji i badania czynników ryzyka, wady i zalety różnego typu badań epidemiologicznych oraz miary świadczące o obecności przyczynowo-skutkowej;
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
A.U3.	wyjaśniać anatomiczne podstawy badania przedmiotowego;
A.U4.	Wnioskować o relacjach między strukturami anatomicznymi na podstawie przyżyciowych badań diagnostycznych, w szczególności z zakresu radiologii (zdjęcia przeglądowe, badania z użyciem środków kontrastowych, tomografia komputerowa i magnetyczny rezonans jądrowy);
B.U7.	Wykonać proste testy czynnościowe oceniające organizm człowieka jako układ regulacji stabilnej (testy obciążeniowe, wysiłkowe) i interpretować dane liczbowe dotyczące podstawowych zmiennych fizjologicznych.
B.U9.	obsługiwać proste przyrządy pomiarowe i oceniać dokładność wykonywanych pomiarów;
D.U1.	Uwzględniać w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych;
D.U2.	Dostrzegać oznaki zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych oraz właściwie na nie reagować.
D.U3.	Wybierać takie leczenie, które minimalizuje konsekwencje społeczne dla pacjenta;
D.U4.	budować atmosferę zaufania podczas całego procesu diagnostycznego i leczenia;
D.U5.	przeprowadzać rozmowę z pacjentem dorosłym, dzieckiem i rodziną z zastosowaniem techniki aktywnego słuchania i wyrażania empatii oraz rozmawiać z pacjentem o jego sytuacji życiowej;
D.U6.	Informować pacjenta o celu, przebiegu i ewentualnym ryzyku proponowanych działań diagnostycznych lub terapeutycznych oraz uzyskać jego świadomą zgodę na podjęte działania.
D.U7.	angażować pacjenta w proces terapeutyczny;

D.U9.	Udzielać porad w kwestii przestrzegania zaleceń terapeutycznych i prozdrowotnego stylu życia;
D.U12.	Komunikować się ze współpracownikami, udzielając informacji zwrotnej i wsparcia;
D.U13.	przestrzegać wzorców etycznych w działaniach zawodowych;
E.U1.	Przeprowadzać wywiad lekarski z pacjentem dorosłym;
E.U3.	Przeprowadzać pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego;
E.U7.	Oceniać stan ogólny, stan przytomności i świadomości pacjenta;
E.U12.	przeprowadzać diagnostykę różnicową najczęstszych chorób osób dorosłych i dzieci;
E.U13.	Oceniać i opisywać stan somatyczny oraz psychiczny pacjenta;
E.U16.	Planować postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne;
E.U18.	Proponować indywidualizację obowiązujących wytycznych terapeutycznych i inne metody leczenia wobec nieskuteczności albo przeciwwskazań do terapii standardowej;
E.U20.	Kwalifikować pacjenta do leczenia domowego i szpitalnego;
E.U22.	Dokonywać oceny funkcjonalnej pacjenta z niepełnosprawnością;
E.U23.	Proponować program rehabilitacji w najczęstszych chorobach;
E.U35.	oceniać odleżyny i stosować odpowiednie opatrunki;
E.U38.	Prowadzić dokumentację pacjenta;
F.U7.	oceniać wynik badania radiologicznego w zakresie najczęstszych typów złamań, szczególnie złamań kości długich;
F.U26.	Przeprowadzać orientacyjne badanie słuchu;
G.U3.	Interpretować miary częstości występowania chorób i niepełnosprawności.

**W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie*

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	Wiedza na temat stosowania rozwiązań z zakresu telemedycyny

Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	Stosowania urządzeń do telemedycyny i VR w rehabilitacji
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	Nadzoru pracy zespołu terapeutycznego złożonego z wielu przedstawicieli zawodów medycznych, organizowania zadań poszczególnych członków zespołu, komunikacji, rozwiązywania problemów wynikających ze współpracy

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
seminaria	- seminarium wprowadzające - rehabilitacja w schorzeniach ortopedycznych - rehabilitacja w schorzeniach neurologicznych - rehabilitacja w schorzeniach reumatologicznych - rehabilitacja w schorzeniach kardiologiczno-pulmonologicznych - rehabilitacja dzieci - rehabilitacja w schorzeniach onkologicznych - propedeutyka rehabilitacji dla lekarzy POZ - fizjoterapia noworodków i niemowląt	A.W2.; A.W3.; B.W9.; B.W.23; B.W24; B.W28.; D.W1.; D.W2.; D.W4.; D.W8.; D.W9.; D.W10.; D.W11.; D.W14.; D.W15.; D.W18.; D.W23.; E.W1.; E.W3 (pkt 8,11); E.W7. (pkt 7); E.W8.; E.W13.; E.W14. (pkt 2,6,7,8,9); E.W29.; E.W30.; E.W31.; E.W32; F.W13. (pkt 6); G.W1.; G.W2, W1
Ćwiczenia	- obchód kliniczny na oddziale rehabilitacji stacjonarnej - Rola: lekarza, fizjoterapeuty, pielęgniarki, psychologa, neuropsychologa, logopedy w zespole rehabilitacyjnym. - badanie fizykalne pacjenta dla potrzeb rehabilitacji, określenie celu rehabilitacji i planowanie zabiegów - podstawy rehabilitacji robotycznej. - praktyczne zastosowanie kinezyterapii i fizykoterapii - podstawy biomechaniki - fizjoterapia noworodków	A.U3; A.U4.; B.U7.; B.U9.; D.U1.; D.U2.; D.U3.; D.U4.; D.U5.; D.U6.; D.U7.; D.U9.; D.U12.; D.U13.; D.U15.; E.U1.; E.U3.; E.U7.; E.U13.; E.U16.; E.U18.; E.U20.; E.U22.; E.U23; E.U35.; E.U38.; F.U7.; G.U3, U1, K1

7. LITERATURA
Obowiązkowa
„Rehabilitacja medyczna” skrypt dla studentów pod redakcją dr hab. n med. Beaty Tarnackiej, Dział Wydawnictw WUM, Warszawa 2020. „Rehabilitacja” pod redakcją dr hab. n med. Beaty Tarnackiej, Wydawnictwo AsteriaMed, Gdańsk 2019.
Uzupełniająca
- Gutenbrunner Ch; Ward A.B; Chamberlain A.M. Biała Księga Medycyny Fizykalnej i Rehabilitacji w Europie. Dostępna pod adresem http://www.ptreh.com/upload/file/ksiega.pdf https://uems-prm.eu/wp-content/uploads/2020/03/physical_rehabilitation_medicine_for_medical_students.pdf „Urazy rdzenia kręgowego: powikłania i postępowanie rehabilitacyjne” B. Tarnacka, J. Frasuńska; Wydawnictwo IPIN, Warszawa, 2022.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia

A.U3; A.U4; B.U7.; B.U9.; D.U1.; D.U2.; D.U3.; D.U4.; D.U5.; D.U6.; D.U7.; D.U9.; D.U12.; D.U13.; D.U15.; E.U1.; E.U3.; E.U7.; E.U13.; E.U16.; E.U18.; E.U20.; E.U22.; E.U23; E.U35.; E.U38.; F.U7.; F.U19.; F.U26.; G.U3.; G.U3.; U1; K1	Czynny udział w obchodzie klinicznym, przeprowadzenie badania fizykalnego i wywiadu z pacjentem, przestrzeganie regulaminu.	Oddanie wypełnionej dokumentacji i omówienie przypadku pozytywnie ocenione przez nauczyciela. Student ma prawo do dwukrotnego podejścia do zaliczenia
B.W9.; B.W23; B.W24; B.W28.; D.W1.; D.W2.; D.W4.; D.W8.; D.W9.; D.W10.; D.W11.; D.W14.; D.W15.; D.W18.; D.W23.; E.W1.; E.W3.; E.W7.; E.W8.; E.W13.; E.W14.; E.W29.; E.W30.; E.W31.; E.W32; F.W13.; G.W1.; G.W2; W1	Aktywny udział we wszystkich zajęciach, przestrzeganie regulaminu oraz uzyskanie pozytywnego wyniku z kolokwium zaliczeniowego. W przypadku otrzymania oceny niedostatecznej, studentowi przysługuje termin poprawkowy w formie ustnej. Termin należy uzgodnić z Kierownikiem Jednostki.	100% obecność na ćwiczeniach, Test 30 pytań na platformie e-learningowej wynik pozytywny daje 25 poprawnych odpowiedzi. W przypadku nieuzyskania pozytywnego zaliczenia testu student ma prawo dwukrotnego podejścia do poprawy zaliczenia w formie ustnej.

9. INFORMACJE DODATKOWE

Zajęcia odbywają się stacjonarnie w siedzibie Kliniki Rehabilitacji przy ul. Spartańska 1, zliczenie zajęć odbywa się on-line poprzez test na platformie e-learningowej.

Wpisy w dziennik praktyk dokonywane są wyłącznie w czasie trwania bloku. Wpisu dokonuje prowadzący zajęcia „ćwiczenia z asystentem – praca z pacjentem”.

Studenci uczestniczący w zajęciach są zobligowani do przestrzegania regulaminu zajęć dydaktycznych dostępnego na stronie: <https://rehabilitacja.wum.edu.pl/content/dydaktyka-studenci>, oraz na platformie e-learningowej. Niestosowanie się do zasad regulaminu może skutkować niedopuszczeniem studenta do zaliczenia.

Szczegółowy plan zajęć oraz sposób ich organizacji jak i wszelkie aktualizacje związane z blokiem rehabilitacja będą zamieszczane na stronie kliniki <https://rehabilitacja.wum.edu.pl/content/dydaktyka-studenci>.

Wszelkie nieobecności muszą być zgłaszane a sposób ich odrobienia będzie ustalany indywidualnie z koordynatorem przedmiotu.

W klinice dział koło naukowe „Orthosis” wszelkie informacje i harmonogram spotkań zamieszczany jest na bieżąco na stronie <https://rehabilitacja.wum.edu.pl/content/aktualnosci>.

Zamiana terminu realizacji zajęć z rehabilitacji, możliwa jest wyłącznie w przypadku, gdy grupa do której chce się przenieść student liczy mniej niż 25 osób. W pierwszej kolejności do grup dopisywane są osoby z 6 roku, które z różnych względów nie mogły zrealizować zajęć na 5 roku.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich

„Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.”